

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2022 - 1249

Doknr.
535555

Dato
28-03-2022

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 28. februar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 260 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Spørgsmål nr. 260:

"Vil ministeren redegøre for, hvordan kommunerne er forpligtet til at levere ambulant misbrugsbehandling, der er kompatibel med en hverdag med arbejde og/eller skole?"

Svar:

Der er to muligheder for at modtage social behandling for et stofmisbrug efter serviceloven. Efter servicelovens § 101 er kommunerne forpligtet til at tilbyde social behandling til personer over 18 år med et stofmisbrug. Efter § 101 a skal kommunerne tilbyde anonym, ambulant behandling af stofmisbrug til personer, der har et behandlingskrævende stofmisbrug, men som ikke har andre sociale problemer.

Når kommunen træffer afgørelsen om social behandling for et stofmisbrug efter §101, skal det ske på baggrund af en helhedsorienteret afdækning af personens problemer og behov, og der skal udarbejdes en behandlingsplan, der skal sikre sammenhæng mellem de problemer og behov, der er afdækket, og den behandling, der iværksættes.

Når kommunen træffer afgørelsen om anonym, ambulant behandling for et stofmisbrug efter § 101 a, skal det ske på baggrund af en afklarende samtale med borgeren. Kommunen skal sikre, at en person, der ønsker at modtage stofmisbrugsbehandling efter § 101 a, kan henvende sig til kommunen anonymt via hjemmeside eller telefonisk og indgå aftale om en afklarende samtale om behandlingsbehovet. Behandlingen skal foregå adskilt fra behandlingstilbud efter § 101 og på en sådan måde, at formålet med anonymitet opnås. Behandlingen skal udgøre et afgrænset forløb af kortere varighed og indeholde gruppebehandling og mulighed for en individuel, afsluttende samtale.

Af Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling fremgår det, at der i alle dele af den sociale stofmisbrugsbehandling må være blik for borgerens ønsker, ressourcer og konkrete situation, således at borgeren føler sig hørt, respekteret og inddraget i behandlingen.

Det er en grundlæggende betingelse for god social stofmisbrugsbehandling, at behandlingen er let tilgængelig. Det vil sige, at de fysiske, geografiske og

organisatoriske rammer er indrettet således, at borgere med forskellige behov og udfordringer har mulighed for at deltage i behandlingen.¹

Indsatsen på behandlingsområdet bør ifølge Vejledning om behandlingstilbud på det sociale misbrugsområde være indrettet med tilstrækkelig variation i tilbuddene, så der er tilbud til alle typer af borgere med et stofmisbrug. Behovet for variation kan være begrundet i forskellige forhold hos den behandlingssøgende borger, såsom alder, eller om personen er omfattet af målgruppen for anonym stofmisbrugsbehandling.

Målgruppen for anonym, ambulant behandling efter § 101 a er karakteriseret ved at have en relativ tæt tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet². I Vejledning om behandlingstilbud på det sociale misbrugsområde fremgår det således også, at borgeren skal have mulighed for diskret adgang til behandling, så vedkommende ikke kan identificeres af f.eks. arbejdsgiver, familiemedlemmer eller andre i lokalområdet. Borgeren har mulighed for at benytte et tilbud, der er beliggende uden for borgerens hjemkommune, hvilket kan understøtte anonymiteten. Kommunalbestyrelsen beslutter som en del af den aftale, der indgås med tilbuddet, serviceniveauet for behandlingen, herunder rammer for tilbuddets fastsættelser af åbningstider, inden for hvilke deres borgere kan deltage i sessioner. Behandlingsforløbet vil typisk foregå uden for almindelig arbejdstid.

Kommunerne har også et generelt ansvar for, at børn og unge, der har brug for særlig støtte – herunder unge under 18 år med stofmisbrug – får den støtte, som de har behov for. De almindelige bestemmelser i servicelovens kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge gælder således også for denne målgruppe.

Servicelovens § 140, stk. 2, fastsætter, at kommunen skal udarbejde en handleplan for den behandling, der skal iværksættes, samt for den nødvendige støtte, når unge under 18 år har et behandlingskrævende stofmisbrug. Handleplanen skal udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie. Handleplanerne skal beskrive den behandling, der skal iværksættes og beskrive den nødvendige støtte til den unge. Den støtte, som kommunen beskriver i handleplanen, kan således være foranstaltninger efter servicelovens § 52.

Støtte efter servicelovens kapitel 11 skal tilrettelægges på en sådan måde, at den er tidlig og helhedsorienteret. Støtten skal desuden understøtte barnets eller den unges skolegang og mulighed for at gennemføre en uddannelse, jf. servicelovens § 46, stk. 1, nr. 3. Støtten skal således også omfatte hensynet til udviklingen af barnets eller den unges faglige kompetencer, så barnet eller den unge så vidt muligt kan få en uddannelse og senere hen et arbejde.

For de børn og unge, der har et stofmisbrug, hvor stofmisbruget er så alvorligt, at det medfører alvorlige sociale og adfærdsmæssige problemer for den unge, vil det også være et tilbud om misbrugsbehandling i henhold til § 101 i serviceloven.

Alkoholbehandling og lægelig stofmisbrugsbehandling tilbydes efter sundhedsloven. Til besvarelsen af spørgsmålet oplyser Sundhedsministeriet følgende:

¹ Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling

² Vejledning om behandlingstilbud på det sociale misbrugsområde, VEJ nr. 9449 af 26/06/2020

”Kommunerne er efter sundhedslovens § 142 forpligtede til at tilbyde lægelig stofmisbrugsbehandling, hvilket i praksis vil sige substitutionsbehandling for misbrug af heroin og andre opioider.

Sundhedsstyrelsen har i sin vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin, fastsat nærmere retningslinjer for behandlingen.

Af Sundhedsstyrelsens vejledning fremgår det bl.a., at misbrugsbehandlingen altid bør tilrettelægges på en måde, så patienter med et stofmisbrug så vidt muligt bl.a. kan påtage sig et arbejde eller gennemføre en uddannelse.

Med hensyn til behandling for alkoholmisbrug, som kommunerne efter sundhedslovens § 141 er forpligtede til at tilbyde, har Sundhedsstyrelsen oplyst, at der ikke er fastsat retningslinjer svarende til dem, der er fastsat for substitutionsbehandling. Ifølge Sundhedsstyrelsen bør dog også behandling for alkoholmisbrug tilrettelægges på en måde, så patienten så vidt muligt bl.a. kan påtage sig et arbejde eller gennemføre en uddannelse.”

Med venlig hilsen
Astrid Krag